

NATO/EAPC DOKUMENT ZA OPĆU UPOTREBU

03.08.2006.

DOKUMENT
EAPC(C)D(2006)0031

Primalac: EAPC Ambasadori
Pošiljalac: Generalni sekretar

**OLAKŠAVANJE VITALNOG CIVILNOG
PREKOGRANIČNOG TRANSPORTA
MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU**

1. U Aneksu 1 dostavljam Memorandum o razumijevanju (MoU) o olakšavanju vitalnog civilnog prekograničnog transporta. Ovaj dokument je odobrilo Viši komitet za planiranje vanrednih situacija (Senior Civil Emergency Planning Committee – SCEPC) na Plenarnoj sjednici 11. maja 2006. godine.
2. MoU je multilateralni instrument koji teži poboljšanju brzine i efikasnosti humanitarne pomoći u slučaju terorističkih napada i prirodnih ili tehnoloških katastrofa. On predstavlja važno sredstvo i način ispunjavanja dužnosti koje proizilaze iz CEP Akcijskog plana za poboljšanje civilne spremnosti u slučaju napada hemijskim, biološkim, radiološkim ili nuklearnim agensima (CBRN), Partnerskog akcijskog plana o terorizmu i Praškom samita.
3. MoU će stvoriti opći okvir za olakšavanje kretanja vitalnog civilnog prekograničnog transporta koji se izvodi na teritoriji zemalja potpisnica uz istovremeno pružanje pomoći koja je neophodna za otklanjanje posljedica CBRN događaja, slučajnih ili drugih, i prirodnih ili tehničkih katastrofa. Potpisnice MoU mogu, po potrebi, zaključiti dodatne odvojene sporazume da bi odredile praktične i tehničke detalje.
4. Objašnjenje MoU i plan provođenja MoU se nalaze u Aneksu 2.
5. Značaj MoU se ne smije potcjenjivati i označava značajno dostignuće u poboljšanju međunarodnog odgovora na krize i vanredne situacije. Stoga se traži da Evroatlansko partnersko vijeće (EAPC) na ambadorskom nivou u septembru 2006. godine primi na znanje ovaj MoU u Aneksu 1 i pozove EAPC zemlje da potpišu MoU.
(potpisao) Jaap de Hoop Scheffer

Daniela Valenta

**MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU
O OLAKŠAVANJU VITALNOG CIVILNOG PREKOGRANIČNOG TRANSPORTA**

Države potpisnice Sjevernoatlanskog pakta i države koje su prihvatile poziv u Partnerstvo za mir (PfP) koji je upućen i potpisan od strane šefova država i vlada zemalja članica Organizacije Sjevernoatlanskog pakta (NATO) u Briselu na dan 10. januara 1994. godine, i koje su se obavezale na Okvirni dokument Partnerstva za mir, u daljem tekstu pojedinačno kao potpisnica i kolektivno kao potpisnice:

Uvažavajući osnivanje Evroatlanskog partnerskog vijeća (EAPC) koje pruža okvir za konsultacije njegovih članica;

Uzimajući u obzir da civilno osoblje i materijal za pomoć jedne potpisnice ovog Memoranduma o razumijevanju (MoU) mogu, dogovorom, biti upućeni odnosno primljeni u, ili prevezeni preko teritorije druge potpisnice radi civilne saradnje, posebno u oblasti suočavanja sa posljedicama upotrebe i/ili nesreće sa hemijskim, biološkim, radiološkim i nuklearnim agensima (CBRN), uključujući terorističke napade, humanitarnu pomoć i pomoć u slučaju katastrofe;

Imajući na umu da će odluka da se pošalju i uslovi pod kojima će civilno osoblje za pomoć koje provodi ovu civilnu saradnju, kao i materijal za pomoć, biti upućeni, primljeni i transportovani, u slučaju da konkretni uslovi nisu utvrđeni ovim MoU, i dalje biti predmetom odvojenih sporazuma između potpisnica;

Smatrajući da su pripadnici vojnih snaga i njihove civilne komponente obuhvaćeni uslovima Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlanskog pakta o statusu njihovih snaga, koji je zaključen u Londonu na dan 19. juna 1951. godine i Sporazuma između država potpisnica Sjevernoatlanskog pakta i drugih država učesnica u Partnerstvu za mir o statusu njihovih snaga, koji je zaključen u Briselu na dan 19. juna 1995. godine, kao i pratećih Protokola;

Uzimajući u obzir, nadalje, korisnost međunarodnih dogovora i sporazuma o civilnoj saradnji u okviru Partnerstva za mir,

Želeći da olakšaju vitalni civilni transport:

Postigle su sljedeći dogovor:

Daniela Valenta

STAV 1
Definicije

U ovom Memorandumu izraz:

1. "katastrofa" označava CBRN događaj, slučajne ili druge prirode, te prirodne ili tehničke katastrofe u kojima je potrebna pomoć;
2. "osoblje za pomoć" označava, između ostalog, civile, grupe civila, timove i uspostavljene jedinice jedne potpisnice koje su pod njenom nadležnošću i upućene su na ili preko teritorije druge potpisnice radi suočavanja sa posljedicama katastrofa, i prihvataju ih relevantne potpisnice;
3. "materijal" označava svaku opremu, sredstva transporta i dobra koja se koriste za civilnu saradnju u okviru suočavanja sa posljedicama katastrofe, uključujući opremu, vozila, i stvari potrebne za ličnu upotrebu osoblja za pomoć;
4. "vitalni civilni transport" znači prevoz, uključujući tranzit, osoblja i materijala za pomoć koje upućuje država pošiljalac državi koja je uložila zahtjev za pomoć putem vode, kopna ili vazduha, koji su neophodni za ispunjavanje vitalnih potreba pogođene populacije i suočavanja sa posljedicama katastrofe;
5. "država koja je uložila zahtjev" označava državu potpisnicu čiji nadležni organi traže i pristaju da prime podršku od druge potpisnice u oblasti suočavanja sa posljedicama katastrofe;
6. "država pošiljalac" označava državu potpisnicu koja upućuje osoblje za pomoć i drugu podršku koju je tražila i prihvatila država koja je uložila zahtjev radi suočavanja sa posljedicama katastrofe;
7. "tranzit" znači svako prelaženje teritorije potpisnice, uključujući njen zračni prostor i teritorijalne vode, od strane osoblja i materijala za pomoć koji je uputila država pošiljalac, uključujući neophodnu pomoć u oblasti podrške za jedinice koje će biti transportovane, tj. podršku u osoblju, medicinsku pomoć, dopunjavanje zaliha, tehničku pomoć i logistiku radi suočavanja sa posljedicama katastrofe.

STAV 2
Primjena

1. Potpisnice će olakšati vitalni civilni transport u saglasnosti sa poimanjem predmetnog MoU.

Daniela Valenta

2. Opće je prihvaćeno da ovaj MoU ne predstavlja zakonsko-obavezujući sporazum. Stoga, nije kvalifikovan za registraciju prema članu 102. Povelje ujedinjenih nacija.

STAV 3

Obavještanje i koordinacija

1. Svaka potpisnica će imenovati jednu ili više kontakt osoba na državnom nivou u svrhu olakšavanja i koordiniranja vitalnog civilnog transporta i o njima obavijestiti druge potpisnice; npr. za transport opasnih materija, tehnička odobrenja, sigurnosnu pratnju, diplomatska odobrenja i carinske procedure.
2. Državu potpisnicu kroz koju prolazi osoblje i materijal za pomoć će država pošiljalac bez odlaganja obavijestiti o namjeravanom načinu (načinima) prevoza, predloženim tačkama graničnog prelaza, maršruti i drugim neophodnim informacijama.
3. Odgovarajući načini transporta, tačke graničnog prelaza i maršruta će se utvrditi u konsultacijama između pomenutih potpisnica imajući na umu poznate i raspoložive nacionalne uslove i resurse.
4. Ukoliko vitalni civilni transport postane potpuno ili djelimično nemoguć uz upotrebu izabranog načina prevoza, detalji alternativnih načina prevoza će se dogovoriti između potpisnica.

STAV 4

Logistika, alternativni načini transporta i prioritet

1. Država koja ulaže zahtjev za pomoć će pružiti vitalnom civilnom transportu drugih država potpisnica svu neophodnu logistiku i administrativne olakšice.
2. Države potpisnice će dodijeliti jednak prioritet vitalnom civilnom transportu kao i nacionalnom civilnom transportu u slučaju katastrofe.
3. Države potpisnice će osigurati povratak osoblja i materijala za pomoć.
4. Čak i ako su nacionalne granice države potpisnice zatvorene, bilo djelimično bilo potpuno, države potpisnice će u mjeri u kojoj je to moguće, dozvoliti tranzit osoblja i materijala za pomoć.

Daniela Valenta

STAV 5
Prelazak granice, boravak i carine

1. Podložno poštivanju formalnosti ulaska i izlaska sa teritorije države potpisnice, osoblje za pomoć će, kad god je moguće, biti izuzeto od viznih regulativa i pregleda prilikom ulaska. Gdje vizne regulative i pregled prilikom ulaska ne mogu biti izbjegnute, država potpisnica će ubrzati neophodne formalnosti na odgovarajućoj tački ulaska. Osoblje za pomoć će, kad god je moguće, biti izuzeto od regulativa države potpisnice o registraciji i kontroli stranaca, i neće se smatrati stjecateljem bilo kojeg prava za stalni boravak ili nastanjenje na teritoriji države potpisnice.
2. Države potpisnice će, u mjeri u kojoj je to dozvoljeno važećim zakonima, dozvoliti ulazak u, tranzit kroz i izlaz iz, i po potrebi odobriti olakšice od svih carinskih obaveza, taksi i sličnih naknada, izuzev plaćanja za zatražene i primljene usluge.

STAV 6
Dodatni aranžmani

Države potpisnice mogu, po potrebi, zaključiti dodatne tehničke/administrativne aranžmane da bi odredile praktične detalje provođenja ovog MoU.

STAV 7
Princip teritorijalnosti

Osoblje za pomoć će poštovati zakone države koja je uložila zahtjev za pomoć i države koja omogućuje tranzit, i suzdržaće se od svake aktivnosti koja nije u saglasnosti sa ovim MoU. Država pošiljalac će preduzeti potrebne mjere u tom smislu.

STAV 8
Sporovi

Sporovi u pogledu tumačenja ili primjene predmetnog MoU će biti riješeni diplomatskim sredstvima.

STAV 9
Istupanje

Svaka država potpisnica može istupiti iz predmetnog MoU putem dostavljanja pismene obavijesti Generalnom sekretaru NATO-a, koji će obavijestiti sve druge potpisnice o svakoj takvoj obavijesti. Istupanje će stupiti na snagu 3 mjeseca nakon što druge potpisnice prime obavijest. Nakon isteka ovog perioda, predmetni MoU će prestati da važi za potpisnicu koja je iz

Daniela Valenta

njega istupila, izuzev u pogledu rješavanja neriješenih pitanja koja su se javila prije dana stupanja na snagu istupanja, ali ostaje primjenjiv za preostale države potpisnice.

STAV 10

Potpisivanje i stupanje na snagu

1. Predmetni MoU će biti raspoloživ za potpisivanje svakoj državi koja je potpisnica Sjevernoatlantskog pakta ili koja je prihvatila poziv za pristupanje Partnerstvu za mir i koja je prihvatila Okvirni dokument Partnerstva za mir.

2. Predmetni MoU stupiće na snagu za svaku državu potpisnicu na datum potpisivanja.

Sve gore navedeno predstavlja dogovor između država potpisnica o stvarima iznesenim u predmetnom MoU.

Predmetni MoU je sastavljen na engleskom i francuskom jeziku, gdje su oba teksta jednako vjerodostojna.

Daniela Valenta

OBJAŠNJENJE MEMORANDUMA O RAZUMIJEVANJU

1. Opće je prihvaćeno da priloženi MoU ne predstavlja zakonsko obavezujući sporazum. Stoga on nije kvalifikovan za registraciju prema članu 102. Povelje Ujedinjenih nacija. Prihvatanje predmetnog MoU ne uspostavlja novu regulativu koja je iznad nacionalne, međunarodne kao ni legislative EU.
2. MoU se smatra multilateralnim instrumentom i sve države koje učestvuju u EAPC će biti pozvane da ga potpišu. MoU će imati pravosnažnost samo između država koje ga potpišu.
3. Odobravanje MoU od strane SCEPC i primanje k znanju od strane EAPC ambasadora ne obavezuje automatski države da ga potpišu. Na svakoj državi je da odluči hoće li potpisati MoU.
4. MoU može, po potrebi, biti dopunjen tehničkim aneksima.
5. U pogledu potpisivanja predmetnog MoU, iako svaka država ima suvereno pravo da odredi ko će potpisati MoU u njeno ime, preporučljivo je da države razmotre da MoU bude potpisan od strane njihovih stalnih predstavnika odnosno ambasadora.
6. Da bi se olakšao proces provođenja MoU, države se pozivaju da naznače njihove ovlaštene potpisnike.
7. Depozitar MoU je NATO kojeg predstavlja Ured pravnog savjetnika.
8. Također opće prihvaćeno da predmetni MoU treba posmatrati kao prvi korak od strane SCEPC u nastavku razvoja preciznije definiranih i obavezujućih odredbi koje se odnose na pomoć u katastrofama. Nakon što države potpišu MoU, SCEPC će analizirati provođenje MoU tokom dogovorenog perioda nakon čega će SCEPC odlučiti da nastavi sa izradom zakonski obavezujućeg sporazuma.

Daniela Valenta

PREDLOŽENI PLAN PROVOĐENJA MoU

Br.	Akcija	Rok
1.	Primanje na znanje MoU na ambadorskom nivou Euroatlantskog partnerskog vijeća (EAPC)	Prema potrebi
2.	Otvaranje za potpisivanje	Odmah nakon što EAPC ambasadori prime na znanje
3.	Razvoj mehanizma monitoringa procesa provedbe, od strane SCEPC Ad Hoc Radne grupe pravnih stručnjaka (AHWG)	Do decembra 2007.
4.	Analiza procesa provedbe od strane AHWG	Do proljeća 2008.
5.	Razmatranje analize procesa provedbe od strane SCEPC	Proljetna plenarna sjednica SCEPC 2008.
6.	SCEPC donosi odluku o korisnosti MoU i nastavku rada na Sporazumu o olakšavanju vitalnog civilnog prekograničnog transporta, po potrebi	Jesenja plenarna sjednica SCEPC 2008.

Potvrđujem da ovaj prijevod potpuno odgovara izvorniku koji je sastavljen na engleskom jeziku.

Br. 137/08

U Sarajevu, 13.04.2008.

Daniela Valenta

Stalni sudski tumač za engleski jezik

Daniela Valenta